

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА БІОХІМІЇ ТА ГІГІЄНИ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан
факультету туризму

_____Холявка В.З.

“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ХАРЧОВА ХІМІЯ”

напрямок підготовки “Готельно-ресторанна справа” 241
факультет туризму

Робоча програма «Харчова хімія» для студентів за напрямом підготовки готельно-ресторанна справа 241.
Розробник: д.б.н, Борецький Ю.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри біохімії та гігієни
Протокол № 1 від “31” серпня 2018 року

Завідувач кафедри _____ д.б.н. Борецький Ю.Р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 сфера обслуговування	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки Готельно-ресторанна справа 241		
Модулів – 1	Спеціальність: Готельно-ресторанна справа 241	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента - 4	30 год.	год.	
	Практичні, семінарські		
	год.	год.	
	Лабораторні		
	30 год.	год.	
	Самостійна робота		
	30 год.	год.	
	Індивідуальні завдання: 0 год.		
Вид контролю: екзамен			
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна "Харчова хімія" належить до природничо – наукових дисциплін. Вивчення цієї дисципліни повинне бути базою для наступного вивчення дисциплін у відповідності до програми навчання студентів, які спеціалізуються у галузі сфери обслуговування.

Мета дисципліни: поглибити знання студентів з неорганічної та органічної хімії та створити у свідомості студентів уявлення про тісний і логічний зв'язок законів хімії, біохімії, біології із різноманітними явищами, які спостерігаються при виробництві зберіганні і приготуванні харчових продуктів.

Завдання: Вивчити основні хімічні поняття та закони необхідні для розуміння будови речовин, класифікацію неорганічних і органічних сполук, зрозуміти їх роль у харчуванні і побуті людини. Опанувати основні навички необхідні для виявлення і виконання біохімічного аналізу різноманітних речовин в лабораторних та польових умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні хімічні поняття та закони необхідні для розуміння будови речовин; основні класи неорганічних і органічних сполук та їх роль у харчуванні і побуті людини; чинники, які обумовлюють якість харчової сировини та готової продукції; проблеми засвоєння певних речовин у деяких людей.

вміти: використовувати теоретичні знання та практичні навички для забезпечення біохімічного контролю в лабораторних та польових умовах; використовувати знання про хімічний склад сировини та способи її переробки для прогнозування якості готового продукту.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Харчова хімія.

Тема 1. Основні хімічні поняття та закони. Будова атома. Періодичний закон Д.І.Менделєєва.

Тема 2 . Хімічний зв'язок, будова речовин. Основні класи неорганічних сполук.

Тема 3. Хімічні реакції та закономірності їх перебігу.

Тема 4. Основні поняття теорії розчинів.

Тема 5. Азот та його сполуки.

Тема 6. Природа та принципи номенклатури органічних сполук. Вуглеводні.

Тема 7. Основні класи кисневмісних органічних сполук.

Тема 8. Мінеральне харчування людини. Макро- і мікроелементи.

Тема 9 . Вітаміни.

Тема 10. Вуглеводи - необхідні компоненти повноцінних дієт.

Тема 11. Роль білків у харчуванні людини.

Тема 12. Ліпіди – біологічна роль та використання у харчовій індустрії.

Тема 13. Харчові добавки.

Тема 14. Дефекти засвоєння окремих сполук та харчові алергії.

Тема 15. Теорії та концепції харчування. Основи раціонального харчування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Харчова хімія												
Тема 1. Основні хімічні поняття та закони. Будова атома. Періодичний закон Д.І.Менделєєва	6	2				2						
Тема 2. Хімічний зв'язок, будова речовин. Основні класи неорганічних сполук.	6	2		4		2						
Тема 3. Хімічні реакції та закономірності їх перебігу.	6	2		4		2						
Тема 4. Основні поняття теорії розчинів.	6	2		4		2						
Тема 5. Азот та його сполуки.	6	2				2						
Тема 6. Природа та принципи номенклатури органічних сполук. Вуглеводні.	6	2				2						
Тема 7.	11	2				2						

Основні класи кисне-вмісних орга-нічних сполук.												
Тема 8. Мінеральне харчування людини. Макро- і мікроелементи.	4	2			2							
Тема 9 . Вітаміни.		2	4		2							
Тема 10. Вуглеводи – необхідні компоненти повноцінних дієт.		2			2							
Тема 11. Роль білків у харчуванні людини.		2	8		2							
Тема 12. Ліпіди – біологічна роль та використання у харчовій індустрії.		2	4		2							
Тема 13. Харчові добавки.		2	2		2							
Тема 14. Дефекти засвоєння окремих сполук та харчові алергії.		2			2							
Тема 15. Теорії та концепції харчування. Основи раціонального харчування.		2			2							
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	90	30	30		30							

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення концентрації лугу (кислоти) у розчині методом титрування.	2
2	Буферні властивості розчинів.	4
3	Властивості кристалогідратів та розчинів електролітів.	4
4	Молоко та основні властивості казеїну	4
5	Визначення амілазної активності слюни	4
6	Визначення каталазної активності дріжджів.	4
7	Визначення вмісту вітаміну С у соках.	4
8	Визначення жирності молока	2
9	Виявлення крохмалю у харчових продуктах.	4
	Разом	30

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Будова атома, поняття «ізоп», «період», «група»..	2
2	Характеристика основних класів неорганічних сполук.	2
3	Ознаки перебігу хімічних реакцій	2
4	Способи вираження концентрації розчинів	2
5	Кругообіг азоту в природі	2
6	Принципи номенклатури вуглеводнів	2
7	Характеристика основних класів кисневмісних органічних сполук	2
8	Макро- і мікроелементи у харчуванні людини.	2
9	Водо- і жиророзчинні вітаміни	2
10	Значення вуглеводів у харчуванні людини	2
11	Значення білків у харчуванні людини	2
12	Значення жирів у харчуванні людини	2
13	Засоби для покращення якості харчових виробів	2
14	Харчові отруєння	2
15	Альтернативні способи харчування	2
	Разом	30

7. Методи навчання

1. Словесні методи - лекція.
2. Наочні методи - ілюстрація, демонстрація.
3. Практичні методи: досліди, лабораторні роботи, виконання студентами ситуаційних завдань.

8. Методи контролю

Усне опитування, тести, письмові контрольні роботи

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1																
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15		
4	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
61-63	E	задовільно	
36-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-35	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Навчально –методична література (посібники, конспекти лекцій і т.д.)
2. Інформація на електронних носіях, навчаючих і контролюючих програм.
- 3.Тестування, застосовуване в традиційній формі чи з використанням комп'ютерної техніки.

11. Рекомендована література

Базова

1. Биологически активные добавки к пище / Т.Л. Пилат, А.А. Иванов. – М.: Авваллон, 2002. – 710 с.
2. Біологічна хімія. Боечко Ф.Ф.- К.: Вища школа, 1989.
3. Біологічна хімія. Губський Ю.І. - Київ-Тернопіль,: Укрмедкнига, 2000.
4. Голубев В.Н. Основы пищевой химии. – М.: МГЗИПП, 1997. – 222 с.
5. Контроль качества продукции физико-химическими методами / О.Д. Скуратовская. – М.: ДеЛи принт, 2001 – 141с.
6. Основи біохімії м'язової діяльності. Осипенко Г.А. Олимпийская литература, 2007
7. Основы биохимии. Ленинджер А. – М.: Мир,1986.
8. Пищевая химия / А.П. Нечаев и др. – СПб. : ГИОРД, 2003. – 640 с.
9. Рациональное питание спортсменов. Калинин М.И., Пшендин А.И. – К.: Здоров'я, 1985.
10. Технологія продуктів громадського харчування з використанням біологічно активних добавок : монографія / М.І. Пересічний, М.Ф. Кравченко, П.О. Карпенко. – Київ: КНТЕУ, 2003. – 322 с.
- 11.Харчова хімія. Дуленко Л.В., Горяйнова Ю.А., Полякова А.В., Малигіна В.Д., Дітріх І.В., Борзенко Д.О.: Навч. пос. – К.: Кондор, 2012.
12. Харчова хімія. Євлаш В.В., Торяник О.І., Коваленко В.О., Аксьонова О.Ф., Отрошко Н.О., Кузнецова Т.О., Павлоцька Л.Ф., Торяник Д.О. Світ книг. 2016.

Допоміжна

1. В.М. Трач., М.Г.Сибіль., І.З.Гложик, І.М. Башкін. Лабораторний практикум з біохімії для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю. /- Львів: ЛДУФК, 2014.-238с.
2. Хімія природних органічних сполук : навч. посіб. / Ю.О. Ластухін. – Л. : Нац. ун-т «Львів, політехніка»; Інтеллект-Захід, 2005. – 560 с.